

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 258. — ŠTEV. 258.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 3, 1933. — PETEK, 3. NOVEMBRA 1933

TELEFON: OHelsea 3-3878

VOLUME XII. — LETNIK XII.

AMERISKI FARMERJI ZOPET NA ROBU PROPADA

PET GOVERNERJEV IZ DRŽAV SREDNJ. ZAPADA JE PREDLOŽILO PREDSEDNIKU SVOJE POROČILO

Governerji zahtevajo, naj se za farmske produkte takoj določijo višje cene in naj se spravi v cirkulacijo več papirnatega denarja. — Po raznih državah se vrše nasilja. — Stavkujoči premogarji bodo poslali k predsedniku Rooseveltu deputacijo.

WASHINGTON, D. C., 2. novembra. — Governerji petih držav Srednjega Zapada so danes predložili predsedniku Rooseveltu prošnjo, naj odpravi stisko, v kateri se nahajajo farmerji, s tem, naj takoj določi višje cene za farmske pridelke.

Zvečer je bilo objavljeno v Beli hiši, da so bili na konferenci governerjev sestavljeni načrti, kako bi se pomagalo ameriškemu farmerju, ki je došel na rob propada.

Konferenca se bo danes dopoldne nadaljevala. — Končni načrt bo predložen predsedniku v odobrenje.

Governerji pravijo, da je zavladal v okrajih, kjer pridelujejo pšenico in koruzo ter kjer se bavijo z živinorejo, skrajno resen položaj. Ne zahtevajo samo dolžitve cen, pač pa tudi inflacijo denarja. Po njihovem mnenju bil bi edin izhod, da spravi vlada v tek večjo množino bankovcev.

Governerji, ki se posvetujejo, so: — Herring iz Iowe, Olson iz Minnesote, Berry iz South Dakote, Langer iz North Dakote in Schmedeman iz Wisconsin.

Dopoldne so se dve uri posvetovali s predsednikom Rooseveltom, vse popoldne pa z delavskim tajnikom Wallace-om in farmskim administratorjem Peekom.

Governerji svetujejo, naj bodo cene tako določene, da bo mogoče pokriti farmerju stroške in da mu bo še nekaj dobička ostalo.

DES MOINES, Iowa, 2. novembra. — Voditelji farmerjev v Iowi so izdali danes svarilo, da v zahtevi, naj se farmerjem takoj pomaga, ne bodo poznali nikakih kompromisov.

Farmerski piketi v Minnesoti, Iowi in South Dakoti ter v Elbley, Wis., so se zopet vrnili na svoja mesta.

Uradniki National Holiday Association so brzojavili danes governerju Herringu v Washington, da ne bodo niti za las odnehali in da more predsednik Roosevelt ugoditi vsem njihovim zahtevam.

WASHINGTON, D. C., 2. nov. — V štrajkih, ki se vrše po vseh delih dežele, so se pojavila včeraj razna nasilja.

Pri Fort Washington, Wis., je bila z dinamitom razdejana neka sirarna.

Pri Plains, Pa., se je završil spopad s stavkujočimi premogarji. Dva moška sta bila obstreljena, pet žensk je pa ranilo kamenje, s katerim so se obmetovali stavkarji in stavkokazi.

Razsodišna oblast, kateri načeljuje newyorški senator Wagner, bo skušala, kjer bo le količkaj mogoče, doseči uravnavo. Najprej se bo bavila s stavko kopačev trdega premoga v Pennsylvaniji.

Premogarji bodo poslali v Washington delegacijo, sestojčo iz šestih članov, ki bo osebno predložila predsedniku Rooseveltu svoje zahteve.

V Wasau, Wis., je bilo aretiranih osemindvajset farmerjev, ki so zablokirali cesto. Okrajna jetnišnica je strogo zastražena, ker hočejo stavkarji o-svoboditi svoje tovarše.

Pred Fordovo tovarno v Edgewater, N. J., vlada

Japonci zapuščajo kitajsko ozemlje

LITVINOV V CESARSKIH KABINAH

Sovjetski zunanji komisar se pelje na parniku Berengaria. — Vozi se v kabinah, ki so bile določene za vladarje.

Na Berengariji, 2. novembra. Sovjetski zunanji komisar Maksim Litvinov se nahaja na krovu parnika "Berengaria", poln upanja na ugoden uspeh pri pogajanjih s predsednikom Rooseveltom za priznanje Rusije.

Litvinov se vozi v razkošnih kabinah, ki so določene za potovanje vladarjev. Četudi je skušal dobiti skromnejše kabine, vendar so bile tedaj že oddane in je dobil samo najrazkošnejše prostore, ki se nahajajo na parniku.

Litvinov se je odpeljal v ponedeljek ob štirih popoldne v spremstvu Konstantina Umansega in Ivana Divilkovskega.

Na parnik so odšli zelo naglo in so se takoj nastanili v kabinah.

SOVJETSKI URADNIK OBSOJEN

Barančikov je imel odgovorno službo. — Bil je ovaduh pod carsko vlado. — Neki delavec ga je spoznal in ovadil.

Moskva, Rusija, 2. novembra. Vladimir Barančikov, ki je imel v boljševiški stranki velik ugled, je bil obsojen na smrt kot izdajalec.

Tovariš Barančikov, ki je bil še pod carsko vlado znan kot boljševik, je bil ravnatelj kulturnega urada pri vladnem listu "Izvestja".

Do zadnjega časa je veljal za zvestega pristasa boljševiške stranke, dokler ni prišla "čiska", ki je imela namen izčistiti boljševiško organizacijo. Vlada je poslala Barančikova v meko tovarno 25 milj iz Moskve, da preiskuje delovanje tamanih uradnikov in delavcev. Sklical je shod. Tekom njegovega govora je nek delavec nekaj napisal na list in ga izročil nekemu drugemu članu preiskovalne komisije. Delavec je Barančikova spoznal kot nekdanjega carskega detektiva, ki se je izdajal za boljševika, toda je samo vohunil med komunisti in boljševiki in detektivskemu uradu naznanjal imena sumljivih ljudi.

V dvorano so stopili vladni detektivi in Barančikova odpeljali iz dvorane.

Iz uradnih listov je bilo razvidno, da je Barančikov kot carski tajni agent ovadil več sto ljudi, med katerimi jih je bilo mnogo poslanih v Sibirijo.

Narodni razsodišni oblasti se je posrečilo uravnati stavko tekstilnih delavcev v New Jersey.

Vsi stavkarji so dobili povelje, naj se vrnejo na delo. Pletilci bodo dobivali za 40 ur dela na teden petindvajset dolarjev plače.

mir. 1500 stavkarjev čaka odločitve NRA in se prej nočejo vrniti na delo.

STRAHOVITA EKSPLOZIJA

Nov tank je eksplodiral in petrolej se je vžgal. Trije delavci so bili ubiti. — Škoda znaša nad \$1,000,000.

Tiverton, E. I., 2. novembra. — Ko je eksplodiral nov tank, poln petroleja, Nev England Terminal Company, so bili ubiti trije delavci. Takoj po eksploziji se je petrolej vžgal.

Škoda znaša nad \$1,000,000. Iz štirih sosednjih mest so prišli gasilci in po velikem trudu se jim je posrečilo omejiti ogenj. Velika nevarnost je bila, ko se je goreči petrolej približal k tanku z 80,000 galonami petroleja in gasilci so komaj ubranili, da tudi ta tank ni eksplodiral.

Eksplodiralo pa je več manjših tankov in eksplozije je bilo slišati več milj naokoli.

Celo popoldne in ves večer so se valili veliki oblaki dima proti nebu.

Nesreča se je pripetila, ko se podrl nov tank, ki so ga malo prej napolnili z 80,000 galonami petroleja. Vsi mrtvi in ranjeni so bili zaposleni na tanku. Delavci so na tanku opazili majhno špranjo in ko so jo hoteli zaceliti, se je petrolej vnel in nastala je strahovita eksplozija.

Ambulance so prišle iz Fall Riverja in Tivertona in so naglo prepeljale ranjene v bolnišnice.

Komaj so bili ranjenci odpeljani, so se pričeli vneti tanki in eksplozije so naglo sledile ena za drugo. Ko so že goreli štirje manjši tanki, se je streslo ozračje, ko je eksplodiral tank s 50,000 galonami petroleja.

Gledalci so se naglo raztekli, nekateri so pred hudo vročino bežali pol milje daleč. Več žensk je omedlelo.

GRADNJA NAJVEČJEGA PARNIKA

Paris, Francija, 2. novembra. Veliki parnik "Normandie", ki bo imel 70,000 ton in ki ga gradi ladjedelnica v Saint Nazaire za Francosko parobrodno družbo, bo dogotovljen do jeseni leta 1935.

Ta parnik, ki bo največji na svetu, bo zgrajen s posebnim namenom za popolno varnost.

Parnik "Normandie" je bil spavljen pred enim letom. Nato sta prišla dva požara, ki sta uničila dva nova parnika "Georges Philippiar" in "Atlantique". Delo na "Normandie" je bilo vstavljeno in poklicani so bili inženirji, katerim je bilo naročeno, da izdelajo načrt za notranjost parnika, da bo popolnoma varen pred ognjem.

Kjerkoli je mogoče, bodo nameščeni kovinski deli, mesto lesenih.

Naročile se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

mir. 1500 stavkarjev čaka odločitve NRA in se prej nočejo vrniti na delo.

ŠVICA SE BOJI VOJNE

Predsednik republike je priznal, da so se začeli zbirati nad deželo temni oblaki. — Prebivalstvo je razburjeno.

Berlin, Nemčija, 2. novembra. Švica, ki je bila mnogo let voditeljica mirovnega gibanja, in največja zagovornica razoroževanja, se pripravlja, da se oboroži za obrambo svojih meja.

Predsednik Edmund Schultess je v svojem govoru na zborovanju liberalnih demokratov v Lucernu dal slovo stari politiki najmanjše oborožitve, ki je slonela na popolni veri na evropski mir.

Vera, katero so drugi narodi imeli v našo vojaško opremo, — je rekel predsednik, — nas je obvarovala, da nismo bili zapleteni v svetovno vojno. Danes pa se zopet zbirajo temni oblaki. Ne verjamem v vojno, ki bi uničila Evropo, in sem prepričan, da bo enkrat zmagal razum. Toda ta vera nas ne razveže dolžnosti, da imamo pripravljeno orožje, ne glede na to, kako veliko bo žrtev.

Švica je bila zelo razburjena zaradi poročil v francoskih listih, da se je nemški generalni štab odločil, da bi nemška vojska v službu vojne krčila švicarsko nevtralnost, kakor jo je v Belgiji leta 1914. Nove francoske in belgijske utrdbe so Nemce prepričale, da se v bodoči vojni ni mogoče posluževati iste taktike kot v zadnji vojni.

Severna Švicarska je primeroma ravna in nazadostno oborožena armada ne bi mogla preprečiti nemške vojske, da bi skozi Švico prišla Francozom v bok, ali pa bi se združila z italijansko armado.

DOLOČEVANJE CENE ŽGANJA

Washington, D. C., 2. novembra. — Kolikor je bilo mogoče izvesti od zaupnih vladnih izjav, bo vlada določila na žganje davek, da bo veljal kvart žganja \$3.00.

Na žganje bo najbrže naložen davek po \$5.00 na galono in vladni krogi so mnenja, da ga bo mogoče prodajati po \$3.80 kvart.

TRGOVINA MED AVSTRIJO IN ČESKO

Dunaj, Avstrija, 2. novembra. V skladu z zadnjega obiska čehoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša se je trgovina med Avstrijo in Čehoslovaško zelo izboljšala.

Čehi z resno voljo delujejo skupno s Francijo in Italijo na to, da ostane Avstrija samostojna država, ker bi priklonitev Avstrije k Nemčiji pomenila za Česko veliko izgubo. Dr. Beneš je pripravljen prinesiti marsikatero žrtev za Avstrijo in bo Česka najbrže dovolila Avstriji velike carinske olajšave.

Tekom Beneševga bivanja na Dunaju so mu avstrijski državni predložili dolg seznam predmetov, katere bi mogla Avstrija izvažati na Česko; med temi so najvažnejši: usnje, ženske obleke, klobuki, židani izdelki, pletenine, papir in volneni izdelki.

Avstrija je prepričana, da bi znižana carina zelo dvignila njeno trgovino s Čehoslovaško. V kratkem se bodo sestali državni ki obeh držav, da razpravljajo o novi trgovski pogodbi.

JAPONSKA SE HOČE DOBRO ZAŠČITITI PROTI SOVJET. RUSIJI

PEIPING, Kitajska, 2. novembra. — Japonska okupacijska armada se je naglo pričela umikati s svojih postojank v notranjosti kitajskega zidu in iz 141 prehodov skozi starodavni zid. Japonska je najbrže odpoklicala svojo armado iz Kitajske, ker je s Kitajsko sklenila tozadevno pogodbo.

ZOPETNI NEMIRI NA KUBI

V policijskem uradu se je razpočila bomba. — Vse stranke hočejo drugega predsednika.

Havana, Kuba, 2. novembra. — V policijskem uradu se je razpočila bomba in ranjenih je bilo devet oseb, med njimi najbolj nevarno bombni izvedenec Jesus Garcia Delgado, ki je preiskoval bombo, ki je bila najdena zunaj policijskega poslopja. Delgado je pozneje umrl v bolnici.

Drugi policisti in nek zvezdenec v radio se borita s smrtjo. Štirje drugi policisti se nahajajo v bolnišnici v resnem položaju.

Novo presenečenje je zavladalo v policijskem uradu, ko je prišlo iz predsedniške palače obvestilo, da je dobil načelnik policije Franco "zaradi bolezni" za nedoločen čas dopust. To je dalo povod domnevanju, da je prenehal njegovo prijateljstvo z vrhovnim armadnim poveljnikom, polkovnikom Fulgencio Batista.

Voditelji vseh političnih strank pregovarjajo polkovnika Carlosa Mendieta, da bi prevzel predsedništvo, ki pa se ni odločil, ali naj bi žrtvoval svojo politično bodočnost in prevzel začasno predsedništvo. Mendieta priporoča, da bi se vrnil v predsedniški urad bivši predsednik Carlos Manuel de Cespedes.

Nemiri se še vedno ponavljajo po mestu. V pouličnih bojih je bil ubit nek 10-letni deček. Trgovina je skoro popolnoma zastala.

PETROLEJSKI VRELEC SE JE VNEL

Oklahoma City, Okla., 1. nov. V skladu z eksplozije je nastal požar v petrolejskem vrelcu, ki daje 10 tisoč sodov petroleja na dan. Vrelec se nahaja samo osem blokov od trgovskega središča mesta.

Kipeč stebra petroleja in plina je vžgal in zrak in se je vžgal.

Nikdo ni bil ranjen. Plamen je razstopil jekleno ogrado nad vrelcem in je v štirih tankih uničil 25,000 sodčkov petroleja.

POVODENJ V HONDURAS

Tegucigalpa, Honduras, 1. novembra. — V skladu z hudimi naliva so reke narastle in voda je odnesla mnogo mostov ter napravila velikansko škodo na poslopih in poljih v bližini mesta Ilima.

ZRAČNA POŠTA Z MANČUKUO

Tokio, Japonska, 1. novembra. Pripravljenih je 12 novih aeroplanov za otvoritev zračne pošte med Tokio in Čangčunom, glavnim mestom Mančukuo.

Japonska bo mogla to armado, ki šteje najmanj eno divizijo, porabiti na severni meji, kjer je vsled spora zaradi kitajske vzhodne železnice med Rusijo in Japonsko položaj še vedno napet.

Velike skupine vojaštva se pomikajo proti Harbinu.

Med prelazi, katere so Japonci izpraznili, se nahajata tudi prelaza Šanhajkvan in Kupeikou, kjer je padlo na obeh straneh največ vojakov, predno so jih Japonci zavzeli.

Zadnje tedne so se vršila pogajanja med japonskim ministrom Ariošijem in kitajskim predsednikom političnega sveta generalom Huang Fu. Ta pogajanja, katera so inozemski zastopniki opazovali z velikim zanimanjem, so najbrže dala povod za odpoklice japonskega vojaštva.

Moskva, Rusija, 2. novembra. Visoki sovjetski uradniki so izdali na komunistično mladinsko družbo oklice, da naj bo 5,000,000 njenih članov pripravljenih za vojaško obrambo.

Ob priliki petnajstletnice mladinske družbe je predsednik sveta ljudskih komisarjev Vjačeslav Molotov rekel, da vedno večje število tujih držav priznava sovjetsko Rusijo in da postaja pomen sovjetske unije vedno bolj važen.

Lazar Kaganovič, ki ima velik vpliv v Politbiuro, je resno posvaril sovražnike sovjetov.

Nikar ne poskušajte svoje moči našt nam. — je rekel, — kajti opalili si boste svoje prste.

VELIKA POVODENJ

V ALBANIJI

Tirana, Albanija, 1. novembra. V južno Albanijo je vlada naglo poslala živež, obleko in zdravila, ko se je izvedelo, da je 26 oseb izgubilo življenje v povodnji.

Površna poročila iz preplavljenih krajev naznanjajo, da je mogoče še več žrtev.

Ko je voda v Premodi podrla 22 hiš, je utonilo največ ljudi. Reka Viosa je vsled deževja prestopila svoje bregove.

POMOČ JAPONSKE BANKE KMETOM

Tokio, Japonska, 1. novembra. Milijonarska bančna hiša rodovine Mitsui je ustanovila sklad 30 milijonov jenov (\$8,400,000) za pomoč revnim kmetom.

Sklad bo izročil organizacijam, ki delujejo za izboljšanje žalostnega položaja med japonskimi kmeti in ribiči.

Oznanilo tega sklada ne omejuje povoda za določitev tako visoke vsote, toda zadnji dve leti je bila banka Mitsui družine cilj napadov patriotskih organizacij zaradi velikih dobičkov banke, medtem ko je kmetstvo ljudstvo trpelo veliko pomanjkanje.

Peter Zgaga

về.

VOJNA NEVARNOST NA DALJNEM VZHODU

Dočim objavljajo ruski listi dokaze o tem, kaj je ukrenila Japonska, da bi spravila vzhodno-kitaško železnico ob veljavo in da bi jo lahko Mandžurija potem poceni kupila, prihaja iz Rusije, je potniki, ki pripovedujejo, da pošilja Rusija na Daljni vzhod vedno nove čete. Vladivostok že tretje leto z vso naglico utrjuje. Vse kaže, da hočejo napraviti Rusi iz Vladivostoka letalsko bazo, ki bi lahko kljubovala tudi najhujšemu obleganju. Pristanišče lahko takoj zapro z minami, čim bi izbruhnila vojna. Minonosci čakajo, da na prve povelje odpučejo iz pristanišča. 4. oktobra so prispeli tudi hidroplani. Veliki ptiči se gugajo na vadovih, ob obali pa čakajo motorni čolni, da prepeljejo k njim letalce. Od 4. oktobra je pristanišče v Vladivostoku strogo zastraženo in japonskim parnikom, ki so hoteli v Vladivostoku prekladati tovar na tuje parnike, vohod ni bil dovoljen. Na ruski obali, v Vladivostoku, Habarovsku, Nikolajevsku, na Sahalinu in v Blagoveščensku so pripravljena velika letala za bombardiranje. Če računamo še Čito, jih je na Daljnem vzhodu nad 1000. Vrhovni poveljnik sovjetske armade na Daljnem vzhodu Blücher ima tam že 10 vizicij, letos od januarja je pa dobil 300 tankov in oklopnih bojnih avtomobilov.

Pogled na zemljevid nam takoj pove, da bi se Rusi na obali ne mogli uspešno upreti Japoncem. Zato ima Blücher v načrtu bojišče v obliki V, tako da bi bila ost pri Hajlaru, oba konca pa pri Habarovsku in Dalajmoru. Baza na defenzivno vojno na osti tega V bi bila Čita, baza za severni konec Blagoveščensk, za ofenzivno južno krilo pa Kalgan. Ofenziva bi šla na novo prestolico Mandžurije Čan-Čun. Čita in Blagoveščensk sta zdaj moderni trdnjavi. Blagoveščensk obdaja z dobro oboroženimi motornimi ladijami reko Amur, a če bi se na severu bojišče ustalilo, bi bilo mogoče prodreti preko gora in skozi gozdove severne Mandžurije, kamor še ni stopil japonski vojak, v hrbet japonskim napadalnim četam v Hajlaru. Za primer vojne izbruhne v Mandžuriji takoj upor proti Japoncem in sicer baš v severnem delu in bi ruska vojska dosegla Čan-Čun, bi bila mandžurska fronta odtrgana od Koreje. Proga Mukden-Čan-Čun-Harbin bi bila prvi cilj letalskih napadov sovjetske armade.

Pod besedo bojišče pa ne smemo razumeti vojne po strelskih jarkih, kakor smo jo videli v Evropi. Razdalje so na Daljnem vzhodu ogromne, teren pa same gore, pragozdovi, močvirja in mongolska puščava. Rusi imajo tam posebno izvežbane čete, ki se med njimi vlasti odlikujejo strelski polki, bojoviti partizani, na Daljni vzhod premeščeni Kozaki in Mongoli. Japonci imajo čete razmeščene ob železnici, severni del Mandžurije je v rokah mandžurskih tolp, ki so zaenkrat v gorah varne pred Japonci. Vzhodno-kitaška železnica gre skozi Čito, Hajlar, Ciekar, Harbin in Pogranje v Vladivostok. Zgrajila jo je stara Rusija, kot ino zemsko koncesijo na bivšem kitajskem ozemlju. V Tokiju se pogajajo glede njene prodaje Man-

džurnji in ta železnica utegne postati za Japonce pretežna za oborožen konflikt z Rusijo.

Težko je presoditi, kakšen bi bil izid vojne med Japonsko in Rusijo. Rusija ima zdaj močno, zelo dobro oboroženo in izvežbano armado.

Stalno ima pod orožjem 750.000 mož, rezerva pa šteje 5 do 6 milijonov že izvežbanih vojakov. Japonci bi se temeljito zmotili, če bi mislili, da bodo opravili z Rusi tako hitro, kakor so s Kitajci.

ČRNA MAČKA

Na oknu v četrtem nadstropju neke hiše v Varšavi je dremala črna mačka Mara. Hipoma jo je prebudilo iz sna besno lajanje nekega psa na cesti. Mara ga je nekaj časa nevoljno poslušala, potem pa se ni mogla več premagati in je skočila z drznim skokom iz četrtega nadstropja proti psu. Priletela pa je šoferju nekega mimo vozečega avtomobila baš na glavo. Mož je v silnem preplahu za trenutek izgubil oblast nad volanom in se je zaletel z njim v zid, k sreči brez posebno hudih posledic.

Mačka, ki je zaradi nepričakovane konca svojega skoka vsa pobesnela, pa je skočila iz avtomobila in planila proti psu, ki je še vedno lajal. Ko jo je ta zagledal, mu je lajež mahoma obšel v grlu, stisnil je instinktivno rep med noge in jo nevril, kar so ga noge nesle, v beg. Mara, ki ga ni mogla dohiteti, je bila tedaj na višku svojega besa. Skočila je v neko trgovino z volnenimi stvarmi in je zarezala tu tako strahovito gospodariti med štrnami, jopkami in nogavicami, da so se prodajalci in kupci kriče razbežali na ulico. Priti so morali galeci na pomoč in šele po dolgem boju fin ko je bila škoda že precej velika, se jim je posrečilo, da so razbesnelo žival ukrotili s "prišilnim jopičem". Kazen ne bo izostala in Mara bo svojo besnost plačala s svojo kožo, babjeverni Varšavljeni pa so bolj nego kdaj prepričani, da prinašajo črne mačke zgolj nesrečo.

Najvišja gora sveta znova zmagovalka.

Angleška himalajska ekspedicija se je po brezuspešnem trudu, da bi dospela na vrh Mount Everest, vrnila v London. Pač se ji je posrečilo prodreti nekoliko višje, nego prejšnjim ekspedicijam — dosegla je viš no 8534 m — toda živna doba je nastopila letos proti pričakovanju prej nego običajno in ekspedicija se je morala malo pred ciljem — najvišji vrh je visok 8840 m — vrniti z gorovja. Tako ima še vedno prav raziskovalec Tilleta dr. Sven Hedin, ki je izjavil, da je vrh Mount Everest nedostopen.

Pri vsem tem je človek najvišji gori sveta vendarle že iztrgal nekaj njenih skrivnosti: iz zračnih višav. Kakor vemo, je angleška letalska ekspedicija, ki jo je vodil marquis Clydesdale, srečno preletela Mount Everest. Dve dvokrovni letali, v vsakem po en pilot in en opazovalec, sta se dvignili na letališču v Puneji ob Gangu. V 90 minutah sta dosegli Mount Everest, preleteli njegov vrh in ga 15 min obkroževali, da sta imela opazovalec čas posneti vse podrobnosti veččastnega gorovja. Čez 14 dni se je posrečilo še en polet.

Slike, ki so jih prinesli s teh poletov, so vzbudile največje zanimanje, ker podajajo najzanimavejša pojasnila dosedanjih in bodočih plezalskih mest — saj ni dvoma, da poizkusijo svojo srečo še nadalje ekspedicije. Tako se je posrečilo, da med drugim posneti greben, ki predstavlja dostop na vrh, in na katerem sta leta 1924 našla smrt Mallory in Irvine, potem ko sta bila prodrla 8600 m visoko in tako postavila planinski višinski rekord, ki ga do danes še ni nihče prekosil. Posnemanje slik je bilo skrajno mučno in naporno delo, posebno posebnih. Delati so morali stoje in se izpostavljati mrazu 40 stopinj in vetru, ki je brlil z orkansko brzino 50 m na sekundo. To so mogli prenesti le zato, ker so bili oblečeni v obleko, ki jo je neprestano ogrevala elektrika. Da so morali v tej višini od haviati umeten kisik, se razume ob sebi.

Mezla, ki je ležala ob prvem poletu 5800 m in ob drugem 4900 m visoko, je pospeševala razgled v najvišjih plasteh, ker je zadrževala v sebi ves prah in vse, kar more

skaliti jasnost oči. Tako so mogli že iz razdalje 16 km napraviti enega tistih znamenitih novovrstnih posnemkov z infrardečimi ploščami, ki prodirajo plasti hlapu. Na stotine kilometrov daleč proti vzhodu in zapadu se je jasno videlo glavno pogorje Himalaje z mnogostevilnimi gorami, ki jih doslej še ni bilo videlo v toliki jasnosti nobeno človeško oko.

Da je Mount Everest res najvišji vrh Himalaje, je že od daleč kazala dolga oblachna zastava, ki je visela na njegovi vzhodni strani. To zastavo je zapadni veter neprestano odganjal proti vzhodu, kjer se je polagoma razklinala, a vodena para, ki se je vrtinčila iz globlin, jo je neprestano obnavljala. Ta pojav moremo često opazovati tudi na najvišjih vrhovih Alp.

Važna pojasnila dajejo slike glede ustroja himalajskega pogorja. Vidi se, da ledovje po visokih vrhovih nikakor ni tako obsežno, kakor bi bilo domnevati, marveč je posred videti golo skalovje. Jasno so vidni znaki pogostih plazov. Prav tako je na navpičnih strminah skalevalne sile že zelo razglodale vrh, ki predstavlja danes samo še raz-

valine nekdanjega gorskega orjaka.

Mount Everest leži na meji med neodvisno himalajsko državo Nepal in Tibetom. Obžalovati je, da je dal dovoljenje za prelet na svojem ozemlju, samo nepalski maharadža, ne pa tibetanski dalai lama. Zato je bilo mogoče odkriti in izmoriti samo južna pobočja.

V tem pogledu je bila na boljšem Rutledgejeva plezalska ekspedicija (o kateri govorimo spredaj), ker je bila dobila od dalai lame pooblastilo, da prodira s tibetanske strani — kakor že pred njo ekspedicije v letih 1921, 1922 in 1924. Topografski uspehi te ekspedicije, ki se s težavo vzpenja preko ledenikov in skalnih sten, seveda znatno zaostajajo za letalčevimi, ki more z enim samim pogledom obseči na tisoče kvadratnih kilometrov. Na drugi strani pa more plezalska skupina opraviti mnogo dragocenejših podrobnih dela, izvršiti meteorološka in magnetična merjenja, raziskati vode, tla, rastlinstvo, živalstvo itd. Tako se obe vrsti ekspedicij skladno izpolnjujeta med seboj in seznanjata kulturno človeštvo z nedostopnimi in doslej neznani pokrajini sveta.

Iz Jugoslavije.

Ruski književnik v Jugoslaviji.

V Cetinju se že dalje časa mučijo znani ruski književnik in prevajatelj, veliki prijatelj Jugoslovčanov profesor Sergej Vladimirovič Štajn, bivši kustos Puškinevega doma in Doma ruske akademije znanosti. V cetinjskem arhivu zbira ruski učenjak podatke o odnosu črnogorskega vladike Petra I. z Rusi. Že kot študent petrograjske univerze je Štajn propagiral slovansko vzajemnost. Ustanovil je društvo Slavjansko besjedo. V zborniku "Slavenski pesniki" je zbral svoje prevode jugoslovanskih pesnikov, med drugimi Antona Aškercia in Otona Župančiča. Kot docent na univerzi v Dorpatu je uvedel obvezni tečaj zgodovine jugoslovanske literature.

Meštrovicjev mavzolej je dograjen.

Kakor poročajo iz Šibenika, je bil te dni dogotovljen mavzolej Ivana Meštrovicja v njegovem rojstnem kraju Otavcih pri Drnižu. Zgradba ima obliko križa; visoka je 15 metrov, obložena z belim kamnom, a notranji zid je iz močnega betona. Majestetična zgradba je postavljena na majhnem gričku. Znotraj dominira kip Krista, visok 4 metre. V kripti je rodbinska grobnica, kjer bo gorela "večna luč".

V Črni gori je pol metra snega.

V Črni gori in v Sadžaku je v zadnjih dneh nastal duh mraz. Padlo je mnogo snega, tako da je v nekaterih krajih visok nad pol metra.

SKRIVNOST STAREGA GRADU

V angleški grofiji Devonshire blizu mesta Exeter stoji grad Delmonte, ogromno poslopje iz začetka 15. stoletja, ki je prešlo po mnogih izpremembah pred pol drugim letom v last rodbine Mansford Stara poslopja so bila takrat glede na svojo zgodovinsko vrednost temeljito popravljena in opremljena z novimi napravami, tako s plinom, električno razsvetljavo, vodovodom itd. Poglavar rodbine, prileten vдовec, je stalnoval s svojima odraslimi sinovima in nečakom v gradu in sosedje v okolici so ga imeli zelo radi. Tem večja je bila splošna žalost, ko so našli starega Mansforda pred dobrim letom nekega jutra v postelji mrtvega. Vse je kazalo, da se je ponoči prebudil in hotel poklicati slugo. V otrpli roki je še krčevito stiskal slušalko domačega telefona, ki je vezal njegovo sobo s posebnimi

sobami. Smrt je pa nastopila najbrž tako naglo, da je Mansford o mahnil na vzglavje in je imel samo še toliko moči, da je pozvonil slugi. Najbrž mu je sree odpovedalo, čeprav je bil dotlej trdnega zdravlja. Naslednjega dne je napisal domači zdravnik mrtvaški list, ne da bi si belil glavo z vzrokom smrti.

Po oporoki je dobil skoraj vse starčovo premoženje njegov najstarejši sin Thomas, med drugi i tudi grad Delmonte. Nekaj časa sta brata z očetovim nečakom živela strogo ločeno od sveta in šele pozneje sta se začela polagoma vračati v družbo. Nekega dne se je pa raznesla nenadoma vest, da se je mladi graščak zaročil s sosedovo hčerko in da bo poroka, ko mine leto dni po smrti njegovega očeta. Toda te načrte je prekril žal dogodek, ki je spravil na noge vso okolico. Nekega dne so našli Thomasa Mansforda tudi mrtvega v postelji.

Po očetovi smrti si je bil uredil spalnico, ki je bila največja in najlepše opremljena soba v gradu. Vse je kazalo, da ga je presenetila smrt tako, kakor njegovega očeta. Tudi op je hotel očitno telefonirati slugi, kar se mu pa ni posrečilo. Tudi pri njem ni bilo mogoče ugotoviti drugega vzroka smrti, nego nenadno otrpnjeje sree. Po strogih angleških zakonih trupla niso obducirali.

Seveda je prebivalstvo vsega kraja govorilo o zagonetni smrti starega in mladega Mansforda. Thomas je bil zdrav, krepek mož, zelo navdušen za sport. Jasno je bilo torej, da ni umrl naravne smrti. V zagonetni smrti obeh je tičala grozna tajna. Tudi policija je bila tega mnenja in slovit Scotland Yard v Londonu se je začel zanimati za skrivnost gradu Delmonte. Uvedena je bila preiskava, ki pa je ostala brez uspeha. Niti najmanjšega dokaza ni bilo mogoče dobiti, da Mansforda ništa umrla naravna smrti. Počasi so ljudje pozabili na to in vse je kazalo, da skrivnost gradu Delmonte nikoli ne bo pojasnjena.

Skrivnost se je pa pojasnila čisto nepričakovano. Mlajši Mansfordov sin Richard, ki je ostal po očetovi smrti z nečakom v gradu, se ni dal zastražiti in se je naselil v isti spalnici, kjer sta tako nenadoma umrla njegov oče in brat. Njegov oče je spal vedno v isti sobi in to je mlajšemu sinu zado stovalo, da se je tudi on naselil v nji. Richard je pa vesel mianenič, ki ga niti bratova smrt ni tako potrla, da bi nehal laziti za brhkimi dekleti v okolici gradu. In to mu je rešilo življenje. Nekega večera, ko so vsi grajski prebivalci spali, je skočil Richard skozi okno in hitel na sestanek. Pozneje pri preiskavi ni hotel povedati, kje se je mudil. Zjutraj, ko se je vrnil je pa doživel nekaj, kar ga je takoj napotilo k izkušenemu detektivu. Nad posteljo je bil električni ventilator, ki ga je dal napraviti še stari Mansford. In Richard je opazil, da se še vrtil, čeprav ga je bil pred odhodom ustavil. Poleg tega je bil pa tudi zaklenil za seboj sobo.

Detektiv je takoj prišel na grad in preiskal vse kote. Kmalu je našel sledove zločina. V eni izmed posebnih sob je bila cela zaloga kemikalij in steklenice, ki jih sluga ni mogel pravočasno skriti. Sluga je najbrž slutil, da ne bo mogel pojasniti, odkod mu kemikalije, in zato je zločin odkrito priznal.

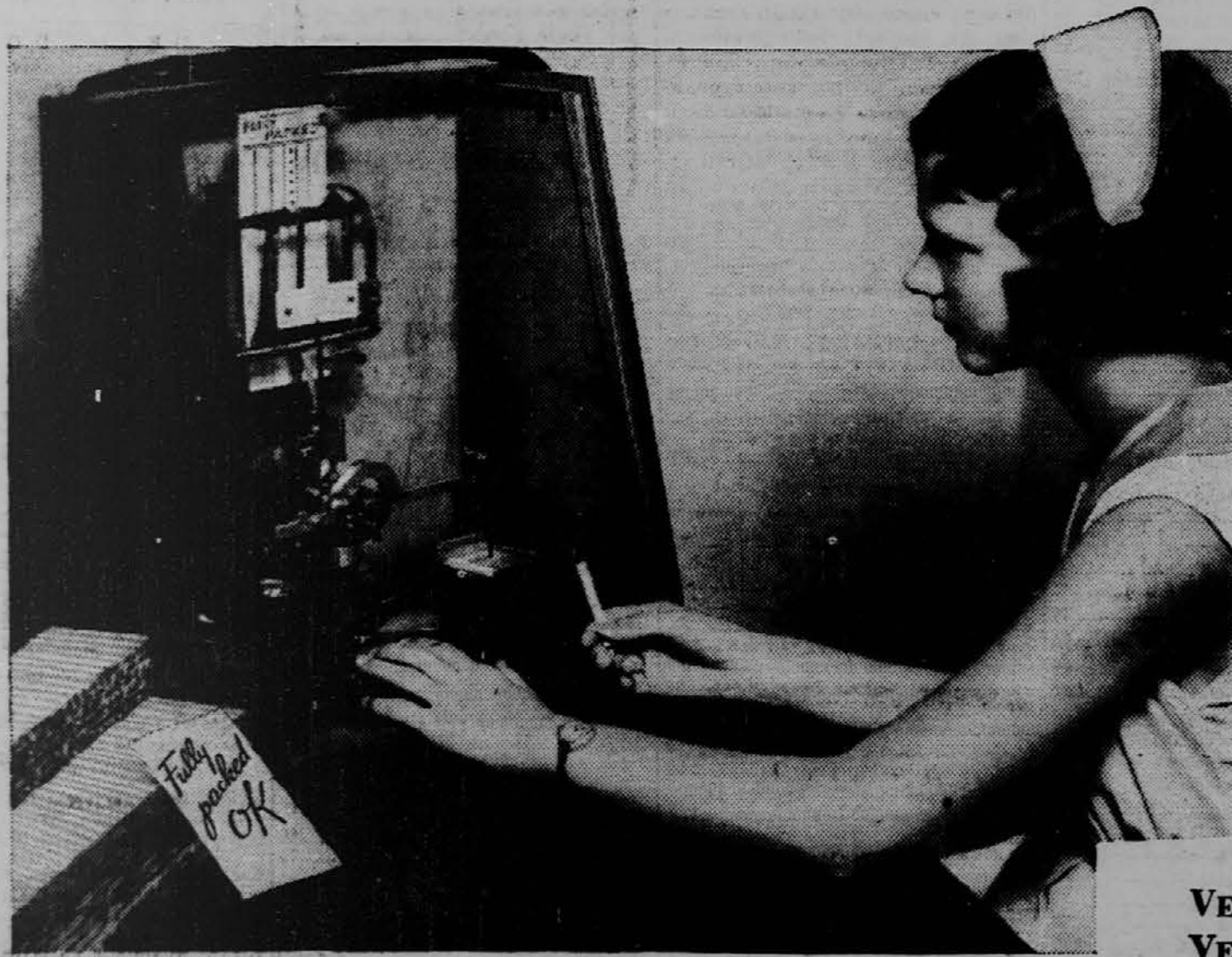
Povedal je, da je on pognal ventilator z drugim stikalom s hodnika in da mu tonj v spalnici ni bilo treba stopiti, ker bi to pomenilo tudi zanj smrt, kakor jo je bil pripravil staremu in mlademu Mansfordu in kakor je čakala tudi Richarda. V vseh treh primerih je ravnal enako.

Iz reorte v svoji sobi je nape ljal v telefonsko slušalko strupe ne pline. Da bi bil uspeh zagotovljen, je vedno pozvonil istočasno v spalnico svojega gospodarja, da bi ga prebudil in da bi si nastavil na usta slušalko. Tako so prišli strupeni plini obema žrtvama v pljuca. Ko je pa domneval, da je žrtev že mrtva, je pognal ventilator in soba se je prezračila. K zločinu ga je nagovoril Mansfordov nečak, ki se je hotel polastiti bogate dedščine. Slugi je obljubil visoko nagrado. Videč, da so njegovi računi prekržani, se je pa ustrelil.

Kadite Lucky

DOBRO NAPOLNJENO CIGARETO

Izbrane vrste tobaka — in brez zrahljanih koncev — napravljajo Luckies, da rahlo gore

Ta mlada deklica je ena iz male armade nadzornikov. Njena naloga je pregledovati Lucky Strike — da zagotovo natančno zadosti staležem, ki smo jih postavili. Vsaka Lucky Strike, ki jo odobri, ima polno težo, je dobro napolnjena, okrogla in čvrsta — brez zrahljanih koncev. Nobena Lucky, ki jo pregleda, ne gre mimo takega OK. Zato vsaka poedina Lucky tako lahko vleče — gori tako rahlo.

VEDNO najfinejši tobak
VEDNO najfinejša izdelava
VEDNO Luckies ugajajo!

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko
Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

"it's toasted"

ZA ZAŠČITO GRLA — ZA BOLJSI OKUS

216 West 18th Street, New York

: : : I G R E : : :

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GUY DE MAUPASSANT:

NATAKAR, ŠE EN VRČEK!

Sam ne vem, kaj me je oni večer zaneslo v pivarno. Res ne vem. Zunaj je bilo černo in hladno. Kakor voden prah je pral izpod neba droben dežek in v prosojno meglico zavijal plinske svetilke. Po cestah so se lesketale luže, preko katerih so se izleže vsipali snopi žarkov ter obsevali razmočeno blato in umazane noge potnikov.

Namenjen nisem bil prav za prav nikamor, samo po večerji sem se hotel nekoliko sprehoditi. Zavil sem mimo Lionske kreditne banke, krenil po Vivienovski ulici in napravil še nekaj korakov. Nenadoma sem stal pred veliko pivarno, ki je bila skoraj polna gostov. Meni ni bilo nič stopim ntri. Žejen nisem bil.

V gneči ne bi bil rad sedel, zato sem pogledal okrog sebe in iskal primernega prostora. Ni kazalo drugega, kot da sedem k nekemu možakarju, ki je bil videti še v letih; kadil je preprosto glinasto pipico, ki je bila črna ko oglje. — Kakšnih šest ali osem postavkov za vrčke, ki so bili drug vrh drugega, čelno pred njim, je pričalo, koliko vrčkov ga je že poskusal. Ni mi bilo treba dosti povpraševati, kajti na prvi pogled sem spoznal, da imam pred sabo enega izmed onih pivskih bratcev, ki so pivarne tako navajeni, da prihajajo zjutraj, ko se odprejo vrata, in odhajajo zvečer, ko jih zopet zaprejo. Bil je zavaljan in napol plešast; lasje pa, ki jih je še imel, so bili rjavosivkasti in so mu v dolgih mastnih šopih padali po vratniku salonske suknje. Obledela mu je bila močno ohlapna in ti je takoj vsiljevala misel, da mu je bila storjena v dnevi, ko je moral imeti še trebušček. Na hlače ni imel ne opt ne jermena in preden bi naredil deset korakov, bi si jih moral popravljati, sicer bi mu brez dvoma zlezle na pete. O telovniku je težko kaj reči, ker se mi zdi, da ga sploh ni imel. Najbolj pa me je streslo, ko sem se ozrl na njegovo čevlje in na ono, kar je bilo v njih!... Oguljene in razefrane manšete so bile ob robu popolnoma črne kakor nohtovi, ki niso bili že ne vem od kdaj osnaženi.

Čim sem se usedel, se mož obrne proti meni in me z mirnim glasom nagovori:

"O, odkod pa ti?"

Sunkoma se obrnem in ga prav ostro pogledam v obraz.

"Kaj me več ne poznaš?" se čudi oni.

"Ne!"

"Pavleta Jarkarskega!"

Ostrmel sem. Pred menoj je sedel grof Pavel Jarkarski, moj nekdanji sošolec na gimnaziji. Samo roko sem mu podal, zakaj tako sem bil zmeden, da nisem vedel kaj reči.

Nazadnje sem le iztisnil iz grla:

"Kaj pa ti? Kako kaj živiš?"

"Jaz? Kakor pač pride!" odvrne prav nalahko.

Nato je umolknil. Rad bi bil ljubiv do njega in sem iskal prave besede. Ker nisem našel bolj šega, sem ga vprašal:

"Kaj pa prav za prav delaš?"

"Saj vidiš!" je odgovoril z u-bitim glasom.

Čutil sem, kako mi silj kri v obraz. Zato sem nadaljeval:

"Dan za dnem pa vendar ne moreš tako živeti!"

"Dan za dnem! Zameri ena in ista pesem! Je žužnal in pihal goste oblake dima.

S kovanim denarjem, ki ga je držal v roki, je potolkljal po marmornati mizi in zaklical:

"Halo! Natakara, dva vrčka!"

Nekaj oddaljeni glas je zategnje- no ponovil: "Dva vrčka po štiri!"... Drugi, še bolj oddaljeni glas je zapisal: "Tukaj! Na!"

Kmalu zatem se je prikazal natakara v belem predpasniku; nesel je dva vrčka in gredoč razlival rumene kaplje na s peskom puta tla.

Jarkarski je na dušek izpraznil svojo merico in jo postavil na mizo, ter srebiral in požiral peno, ki so se mu bile nabrale na brkah.

Potem me je zopet vprašal: —

"Kaj je pa novega?"

Prav res, da nisem vedel niti ene novice, ki bi mu jo lahko povedal. V zadregi sem zajeceljal:

"Ljubi moj, saj ni nič novega! Čisto nič! Jaz sem trgovec."

"Pa te veseli trgovina?" de zo-

pet s svojim vedno enakim glasom.

"Veseli me ravno ne, toda kaj hočeš? Človek mora nekaj početi!"

"Zakaj bi moral?"

"I, da se zamoti!"

"Čemu neki? Jaz, kakor vidiš, nič ne delam. Svoj živ dan se ne dotaknem nobenega dela..."

Seveda kdor nima nič počenega groša v žepu, tak mora delati. To že! Ako pa lahko živi brez dela, je delo odveč... Čemu naj bi tudi delal? Ali delaš zaradi sebe ali zaradi drugih? No, če delaš zaradi sebe, ker te delo veseli, prav: če pa delaš zaradi drugih, potem si tepec, druga- ga ti ne morem povedati!"

S pipico je potkal po mramor- ju, vnovič zaklical:

"Natakara, še en vrček!" in po- vzel: "Veš govorenje me vselej u- žeja. Nisem navajen, da bi dosti govoril..." Tako živim tjavendan, brez dela, in se počasi staram. Ko bom umiral, mislim, da mi ne bo za nikogar žal. Drugače se ne bom spominjal razen te pivarne. Kaj pod soncem nimam nikogar in ni- česar: ne žene ne otrok, ne skrbni- ne žalosti! Skratka ničesar! Kaj hočeš boljšega?"

Ves prepaden sem strmel vanj.

"Vedno pa menda nisi bil tak?"

"Oprosti, vedno, odkar sem za- pustil gimnazijo."

"Prejubi, to vendar ni nobeno življenje! Kdo bo, za Boga svetega, tako živel?... Končno pa, vem, da se gotovo s čim baviš, da ti je kaj pri sreči in da imaš kakšnega prijatelja."

"Saj sem ti povedal, da nimam nikogar! Vstanem opoldne. Potem se odpravim sem, južnim in po- časi praznim vrčkom. Tako čakam noči, nakar večerjam in zopet praznim vrčkom. Okoli pol dveh zjutraj se vrnem spat, ker pivarno zapre- jo. To mi je najneprijetnejši o- pravek..." Viš, tukaj je moj koti- ček! V desetih letih sem najmanj šest let prebil na tej klopi, ostalo pa v postelji. Drugam ne hodim..."

Včas spregovorim kakšno besedico z gosti, ki vsak dan zahajajo sem- kaj."

"Ali kaj si počel v Parizu prve dni, ko si prišel tja?"

"Kaj pa naj počnem v kavarni?"

"Medic?"

"In pozneje?"

"Pozneje... pozneje sem prebre- del vodo in prišel sem."

"Zakaj si si pa naklepal nase to nesrečo?"

"Kaj pa češ, vse življenje tudi ni moči tčati v Latinskem okraju (pariški okraj, v katerem prebiva- jo največ dijak in profesorji)!" — Studentje delajo prevelik hrup... Sedaj se pa nikamor več ne pre- maknem... Natakara, še en vrček!"

Bil sem prepričan, da se norču- je iz mene, a ugnati se le nisem dal.

"Pavle, govoriiva iskreno! Ali te je zdelo kaka huda neizgoda? Saj mi lahko vse zaupaš, kakor svoje- mu prijatelju. Ali si morda z lju- beznijo imel nesrečo? Nekaj usod- nega se ti je brez dvoma moralo pripetiti... Koliko si pa prav za prav star?"

"Tri in trideset let, čeprav bi mi jih po videzu vsakdo prisodil naj- manj pet in štirideset."

Pogledal sem ga bolj natanko v obraz. Obličje mu je bilo razrito in zanemarjeno, kot bi imel pred se- boj osemdesetletnega starika. Na temenu mu je frlelo nekaj dolgih las, izpod katerih se je kazala Bog ve kdaj umrla glava. Imel je ve- likanske obrvi, mogočne brke in gosto brado. V hipu se mi je za- zdelo — sam ne vem zakaj — da gledam poln lavor črnkaste vode, ki si je v njej umil vse te košice.

"Da, da, po obrazu sočel, bi re- kel, da si starejši, kakor pa si v resnici!" sem mu priznal. "Zdaj še vidim, da si moral veliko pre- stati."

"Ko ti pa pravim, da nisem! — Sterikav sem le zaradi tega, ker ni- koli ne hodim na zrak. Nobena stvar človeka tako ne jemlje kakor ravno kavarna!"

"E, najbrž si tudi kaj ponoče- val?" sem še zmerom dvomil, za- kaj pri najboljši volji mu nisem

VELIK ZDRAVNIK PRED 3000 LETI

mogel verjeti. "Veš taka-le pleša, kot jo imaš ti, je navadno posledica mnogega ljubimkajja."

Nalohko je zmajal z glavo, pri čemer se mu je z zadnjih las vsipal po hrbtu bel prhljaj. "O, tega pa ne! Toliko sem bil zmerom pri pa- meti!" se je branil. "Moje pleše pa ni kriv nihče drugi kakor plin, ki strašno kvarno deluje na lase!" se je ozrl na lestence, ki nama je žarel nad glavama. "Natakara, še en vrček!... A ti, nisi nič žejan?"

"Ne, hvala! Ampak, da ti po pra- viju povem, sedaj sem pa zares ra- doveden, kako je s teboj. Od kdaj pa si že tako brez poguma in brez moči? Tu nekaj ne bo v redu, za- kaj to ni prav nič naravno. Meni se vse tako zdi, da mora za tem ne- kaj tčati!"

"Kajpada, saj sem takšen že od mladosti. Ko sem bil še majhen, me je zadelo nekaj grozovitega in od takrat mi je ne-reča vedno za petami."

"Kaj se ti je vendar primeri- lo?"

"Ali bi rad izvedel? Ako te za- njma, ti lahko povem. Poslušaj! Ali se še spominjaš onega gradu, kjer sem živel kot otrok in kjer si me med počitnicami petkrat ali šest- krat obiskal? Gotovo ti je še v spo- minu ono veliko sivo poslopje sre- di prastranega drevoreda in dolge vrste hrastov, ki so bili nasajeni tako, da so gledali na vse štiri stra- ni neba. Spominjaš se tudi mojega očeta in moje matere, ki sta se ve- dno držala hudo slovesno, svečano in strogo."

Mater sem oboževal, očeta sem se bal, oba pa sem spoštoval. Razen tega pa sem videl, da se jima je vse kljajalo. Ljudje so ju imenovali le "gospod grof" in "gospa grofica"; tudi naši sosede so kazali do mojih staršev neko posebno spo- štovanje.

Mislil, da sem imel vprav tri- najst let. Bil sem vesel in z vsem zadovoljen, kakor pač vsak tri- najstleten deček, ki se veseli živ- ljenja in z radostjo gleda v pri- hodnost.

Bilo je proti koncu septembra, nekaj dni, preden bi se bil moral vrniti v gimnazijo. Igral sem se v drevoredu — zdi se mi, da sem ho- tel posnemati volka, ki drevo skozi goščavo — in skakal med listjem in vejicem. Ko ti takto tečem čez neko pot, zagledam očeta in mater, ki sta se sprehajala.

Spominjam se, kot bi bilo vče- raj. Vse božji dan je hrumel in tu- lil vihar ter zviljal mogočne hra- ste, ki so ječali, kakor bi tožili z onimi pritajenimi in globokimi kriki, ki se ob neutrjih trgajo gozdomom iz prsi.

Odtirani rumeni listi so kakor ptice švigali po zraku, se vrtinčili, padali in se zopet kakor urne živali poganjali po dolgem po drevore- du.

Prišel je večer. Gošče so se mra- čile. Čim bolj je vihar divjal in opletal z vejami, tem bolj me je podžigalo, da sem dirjal kot zbesnel in tulil kot volk.

Ko sem zagledal očeta in mater, sem šel proti njima skrivoma, pod vejami, da bi iznenada planil pred nju kakor pravi klatež.

Nekaj korakov pred njima mi je od strahu zastala noga. Oče je s strašno togoto metel iz sebe:

"Tvoja mati je neumna! Sicer pa je to tvoja stvar, ki katere nič ne briga. Rečem ti, da potrebujem tisti denar, in pričakujem, da boš podpisala!"

"Ne, ne bom podpisala!" odločno odgovori mama. "Ali si pozabil, da je to Ivanovo premoženje? Za nje- ga hranim in nočem, da se tega za- žreš z nič vrednimi punčarjami in sluzinkami! Ni ti dovolj, da si za- ženskaril svojo dedščino!"

Tedaj se oče, ki se je od besno- sti kar tresel, obrne, z levico zgra- bi mamo za vrat, z desnico pa jo začne z vso močjo biti po obrazu.

Mami je odletel klobuk, lasje so se ji razvezali in se ji razpustili po hrbtu. Poskušala je, da bi prestre- gla udarce, toda zaman. Oče pa je tolkel, tolkel, kot bi bil podivjal... Mama je telebnila na tla, obraz ji je zakrivala z rokami. Tedaj jo je oče obrnil in ji skušal odtirati roke od obraza.

Ljubi moj, meni se je zdelo, da se svet podira in da so se prevrgle vse večne postavbe. V meni se je ne- kaj pretrgalo in polotila se me je takšna groza, kot jo čuti človek morda le še ob kakšnem nadnarav- nem pojavu ali ob strahoviti ne- sreči ali pa še stoji pred zlom, ki ga ne more odvrniti. V glavi se mi je zavrtelo, zbledelo. Popadel me je

(Nadaljevanje na 6. strani.)

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razpo- slali za Novo leto in ker bi žele- li, da nam prihranite toliko ne- potrebnega dela in stroškov, za- to Vas prosimo, da skušate na- ročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj na- ših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laublin

COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Sattler

Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA: Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS: Aurora, Mary Butcher

Chicago, J. Bevil, J. Lukanich

Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

Joliet, Mary Bambich, Joseph Hro- vat

La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Joze Zelenc

KANSAS: Girard, Agnes Močnik

Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec

Steyer, J. Černe (za Penna. W. Va. in Md.)

MICHIGAN: Detroit, Frank Stolar

MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula

Eveleth, Louis Gouze

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA: Roundup, M. M. Paulan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Gowanda, Karl Strnisha

Little Falls, Frank Maslo

OHIO: Barborton, John Balant, Joe Hiti

Frank Troha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Kar- linger, Jacob Resnik, John Slepnick

Euclid, P. Baft

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kum- se

Warren, Mrs. F. Rachar

Youngstown, Anton Kikelj

OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA: Ambridge, Frank Jakše

Braddock, J. A. Germ

Broughton, Anton Ipavec

Claridge, Anton Jerina

Conemaugh, J. Brezovec

Export, J. Previč, Louis Supančič

Farrel, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Greensburg, Frank Novak

Johnstown, John Polants

Kraus, Ant. Tauzelj

Luzerne, Frank Balloch

Menor, Fr. Demshar

Meadow Lands, J. Koprivšek

Midway, John Zust

Moore Run, Frank Podmilšek

Pittsburgh in vso okolico, Vin- so

Arh

Pittsburgh, J. Pogačar

Presto, F. B. Demshar

Reading, J. Pezdirc

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, J. Skerlj, Fr. Schifrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Frank Skok

Sheboygan, Leo Majcan

WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar

Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svo- to, katere jo prejeli. Zastopniko roje- kom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

ŽENIN IZ PARIZA V BES-ARABIJI

Vse besarabsko mestee Aker- man je bilo te dni na nogah. Vsi prebivalci so zavidali trgovcu Ste- fanescu in njegovi 17-letni hčerki bajno srečo, ki jo je doletela v o- sebi bogatega, postavnega Pariza- na. Fant, ki bi moral čez nekaj dni stopiti z lepo Agato pred oltar, ni samo zelo bogat, temveč tudi mlad, lep in eleganten. Bil je so- lastnik velike pariške trgovine in je baš potoval po trgovskih opravkih po Rumuniji. Nekaj dni se je mu- dil v Akermanu, kjer je zagledal v kavarni lepo Agato in se takoj zaljubil v njo. Naslednjega dne je prišel k trgovcu Stefanescu in jo je zasnubil, dobil pa ni samo bla- goslova srečnih roditeljev, temveč tudi radostno zagotovilo, da bo A- gata njegova. Vsa vesela je Ste- fanescova rodbina pripovedovala o svoji sreči in zagotavljala znanee, da bo poroka že prihodnje dni, ker gospod iz Pariza ne more odgodi- ti svojega trgovskega potovanja. Tako sta bila zaročenca oklicana enkrat za trikrat.

Najprej je bila civilna poroka na magistratu, cerkvena bi pa mo- rala biti naslednjega dne. Zareče- ga obraza je stopala Agata ob stra- ni svojega moža od civilne poroke, za njima so pa šli roditelji in so- rodniki, ki so milostno sprejemali čestitke znancev in prijateljev. — Kar je stopil k mlademu možu go- spod, mu položil roko na ramo in ga pozval, naj stopi z njim malo v stran. Tam mu je zašepetal: — "Trafine Dohote, v imenu zakona ste aretirani!" Mož je prebledel in se ozrl prestrašeno na svojo mla- do ženo, v naslednjem hipu si je pa toliko opomogel od presenečenja, da je skrivaj potegnil iz žepa ti- sočak in poskusil podkupiti detek- tiva. Detektiv je pa podkupnino odločno odklonil, rekoč: "To mi ne zadostuje! Izpustim vas samo, če mi izročite plen, ki ste ga od- nesli pri zadnjem vplomu v trgo- vino z zlatnino."

Dohot je upal, da bo mogel za- to ceno vsaj teden dni uživati za- konske sladkosti in zato je priki- mal detektiva. Vrnil se je k svoji ženi, zajeceljal o nujnih trgovskih opravkih, jo poljubil in hitro od- šel za detektivom. Odšla sta v ho- tel, kjer je imel Dohot sobo. Tam je izročil detektivu šatuljo, polno draguljev. Mož je mislil, da se bo lahko vrnil k svoji ženi, toda de- tektiv mu je zastavil pot z revol- verjem v roki in uklenil premetene- ga sleparja, ki je sam izročil poli- ciji dokazni material o svojem zadnjem vplomu.

Agata Stefanescu je seveda kmalu zvedela, da je bogati pari- ški trgovec v resnici slepar in vlo- milec, ki ga že več let išče policija. Mlada žena se je razočarana vrni- la k roditeljem, njen nadebudni mož je pa romal v zapor.

FAKIR V LEVOVIH KREMLJIH

V Mantovi je v cirkusu kazal fakir svoje zmožnosti. Znal je hip- notizirati celo divje živali in tudi lev ni bil kos njegovim uspa- vojim očem. Tudi te dni je prvi del predstave srečno potekel. Fakir je hipnotiziral mlado levinjo. Nato so pripeljali v kletko velike- ga leva, ki je neprestano rjovel. Med splošno napetostjo se mu je približal fakir in ga pričel ostro gledati. Zver se je tedaj zagnala ob steno, nato pa skočila na fa- kirja ter ga vrgla na tla. K sreči je v istem trenutku posegel vmes krotilec, ki nesrečnega fakirja re- šil iz levovih krempljev. Fakirju je lev zadal široko rano na levo roko.

NAJLEPŠI PARIŽAN UMORJEN

Najlepši Parižan je bil Španec Carlos de Tejada, plesalec v ne- ktem priljubljenem pariškem no- čnem lokalu, nekaj časa ideal vseh žensk, ki so ga poznale. Bil je mladeneč vitke, visoke postave, temne polti in zarečih črnih oči. Te dni je bil umorjen in v nje- govem stanovanju so našli nad 3000 ljubavnih pisem ter mnogo drago- cenih daril, prezijskih preprog, srebrnih priborov itd. Tejada je bil prvotno poštni uradnik v ma- dridskem predmestju, pozneje pa plesalec v nočnem lokalu, kjer se je seznanil z veliko kokoto Morea- novo, znano pod imenom Bergeret- te, takrat ljubico belgijskega ple- salsca Deblauvea. Bergerette se je zaljubila v Tejald in odpotovala z njim v Pariz, kjer je lepi Španec kmalu napravil kariero.

Deblauve je bil že pred dvema letoma sklenil osvetiti se Tejaldu, ker mu je prevzel ljubico. Letos 1. avgusta so našli Tejald doma u- streljenega. Umora je bil takoj o- sumljen Deblauve in policija ga je v kavarni aretirala. Mož je pa izjavil, da Tejada ni umoril, kar lahko dokaže z alibiem. In res je malo manjkalo, da se mu dokaz- ni posrečijo. Toda v njegovem sta- novanju je našla policija prestre- ljen svršnik in ko so primerjali obe luknjičji z ranami v Tejaldovem truplu, so ugotovili, da gre za isti krogli. Preiskava je dognala, da je Deblauve ustrelil svojega tekmeča skozi svršnik. Morilec je bil obso- jen na 20 let težke ječe in na iz- gon v Guyano.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v združenih državah.

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški po- tuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso po- strežbo, in kdor

Gospa REGINA Roman iz življenja: ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

73

Seveda, niti vedel ne bi, kako bi jo razžalil. Nikdar mu ne bo pokazala, kaj bi umrla, kot pa izdala, kaj se godi v njenem sreću.

Tom — Tom ali pa je mogoče, da bi zavrgel svojo ubogo Urška? Saj noče nič drugega kot vedno biti pri tebi, tako kot do sedaj. Samo nebena druga ne sme biti poleg tebe, ne ta ženska z izživljenimi očmi — tudi nobena druga — potem rajši umreti — rajši tam v parku ležati v majhnem, tihem jezeru, na čegar obrežju tako rada sedim. Da, rajši ležati na dnu jezera in spati, spati v svojo vročo ljubeznijo do tebe!

Tako leži Urška več ur in ne more zaspati. Že se prične daniti in še vedno gleda z mrličnimi očmi pred se in poslušava v svojo notranjost. In vedno ji postaja bolj jasno, da ne bi mogla več dalje živeti, ako bi se Tom poročil z drugo. In sama, ki ni nikdar sovražila nobenega človeka, je čutila, da je proti Georgini Donačovi v nje, nastala nekaj kot sovražnost.

Bil je že svetel dan, ko je končno vsa trudna zaspala. Toda še v sanjah so jo spremljale bolečine in stiske njeno vroče hrepenenje in ljubeznost. Slednjič se zbudi z glasnim krikom, ko se ji je sanjalo, da je Tom hodil v parku z drugo, ki ga je pahnila v jezero. In Urška glasno kričala.

— Toda, Urška, kaj ti je? — sliši teta Greto. Zbudi se in prestrašena gleda v ljubeznivi, dobri obraz stare gospe.

— Oh, teta — mi Bog — najbrže sem imela hude sanje.

— Tako tudi izgleda. Slišala sem te stokati in vzdihovati, kot bi bila v največji sili in zato sem prišla, da pogledam. Teda pa si nankrat kričala.

Urška sede v postelji in se pogladi preko las.

— O, teta, kako le more človeka v sanjah tako boleti srce?

Teta Grete sede na rob postelje in jo prime za roko. Šneje jo boža.

— Kaj pa se je sanjalo mojemu otroku?

Urška je ni mogla pogledati in gleda skozi okno.

— Že več ne vem.

— Sreča, da hude sanje tako naglo pozabimo, ko smo enkrat zbujeni. Zdi se mi, da si se večerjati malo preveč veselila. Sedaj pa takoj iz postelje, danes smo že zelo pozne. Tudi jaz sem spala dalje kot navadno. Pojdi, danes morava najbrže sami izjtrkovati; Tom je že najbrže odšel na polje.

Urška vstane in se naglo obleče. Nato pa gre s teto Greto do li. Tu so bili pospravljeni že vsi sledovi svečanosti in Tom je bil že v resnici z dno. Toda pustil je pozdrav za obe in jima je sporočil, da je odšel v tovarno za konzerve in se pred polnočno ne bo vrnil. Tega je bila Urška prvič vesela. Tako ji je preostalo dovolj časa, da se je zbrala in pomirila.

Ko se Tom okoli poldneva vrne, je najprej, kot navadno, poklical Urško. Pride mu nasproti kot vedno, kajti vedno se je še držala trdnega sklepa, da ne sme nikdo, niti Tom, vedeti, kaj je čutila to noč in kaj je mislila. Izgledala je tedaj popolnoma mirna, mogla se mu je celo nasmejati — toda v tem nasmehu je skoro skoprnela. Vroče hrepenenje jo spreleti, da bi se ma vrnila na prsi in bi ga prosila: lmej me vendar rad, kot te imam jaz rada. Toda govorila je samo o vsakdanjih in nevažnih stvareh.

Z večjo skrbjo jo gleda, kajti navzlic hrabremu njenemu premagovanju je opazil, da je bila drugačna kot navadno.

— Kako si Nedra, Urška; gotovo se še nisi naspala.

Urška vzdihne.

— Ne, stric Tom, dolgo nisem mogla zaspati. Mnogo mi je rojilo po glavi; vso zabavo sem še enkrat premislila. In ko sem slednjič zaspala, se mi je sanjalo tako strašno, da sem zakričala. To sem ti hotela prej povedati kot pa teta Grete.

Tom ji dvigne glavo ter ji pogleda v trudne oči. Popolnoma predručen se mu zdi njen obraz, tako dozorel in ne več otročji.

— Vendar mi ne boš dela nikakih skrbi, Urška; izgledaš zelo slabo.

Navzlic vsemu premagovanju ji solze zahijejo oči. Vsed ljubeznivega, skrbnega glasu je postala popolnoma mehka. Tom z veliko skrbjo gleda njene solze. Glavo odmakne njegovi roki, ker ni mogla več prenesti njegovega pogleda ter si z robcem zakrije obraz. Toda to je trajalo samo trenutek, z vso silo se skuša pomiriti in se celo sili k nasmehu.

— Veš, stric Tom, mislim, da sem sinoči malo preveč plesala in sem se, kot pravi teta Grete, preveč veselila svojega večera.

To pa še ne pomiri Toma, ki si pa pri vsem tem misli, da je bila malo preveč utrujena. Njeno roko potisne pod svojo pazduho in ji reče po stricovo:

— Lepo, tako sedaj nekaj časa ne bomo več plesali. To ne gre, da bi zaradi plesanja postala blede, nervozna devica. Najprej morajo biti tvoje čili popotoma jave in tvoja lica rdeča in potem še dolgo ne.

Urška mu zadovoljno in udano prikima.

— Mogoče je tudi tako boljše, stric Tom.

Naslednjega dne se je Urška popolnoma pomirila in je bila zopet vesela, toda na sebi je še vedno imela nekaj tujega, negotovega, kar je delala Tomu skrbi. Zadržne čase je vedno bolj čutil, da ni več prihajala k njemu s staro odkritostjo in zaupanjem, čutil je, da mu je nekaj prikrivala, četudi se je nevedno trudila, da bi se kazala brezskrbno.

Tom previdno opazuje in premišljuje. In tako jo tudi vpraša, kdaj pride Mr. Nimrod zopet v Langenfurt. Ker pri tem položi roko okoli pasu, ji šine v glavo kri, kakor vedno sedaj, kadar se je dotakne. Tom si misli, da se to zgodi samo, ker je govoril o dr. Nimrodu. Nikdar mu ne pride na misel, da bi mogla, kadar jo prime, vsa srečna zavrtikati in bi mogla od bolečine jokati.

— Dr. Nimrod? O, sedaj ima iz neko pravo mnogo dela, da ne more priti.

Torej zaradi tega je bila tako tiha in potrta, si misli Tom. In srce se mu skrči. Zopet se mu naenkrat dvigne ljubeznost na dr. Nimroda. Ni mu vše, da je Urška postala zrelejša kot je bila prej in sam se potrt vpraša, ako je dr. Nimrod vzrok te izpremembe. Nikdo drugi ni mogel biti.

Tako potече dva tedna. Z bolečino občuti Tom, da se je Urška vedno bolj zapirala pred njim in da je bil v njenih očeh vedno hrepeneč blesk, kadar je mislila, da je nikdo ne opazuje.

Izkreno si je Tom želel, da bi že enkrat stopila iz otroških čveljčkov in sedaj mu je tako težko padlo na dušo, ko je to storila. Neizmerno ga je bolelo, da se je vedno resneje obnašala proti njemu. Sedaj, ne prišla skozi njene ustnice nobena nepremišljena, nagla beseda, ki mu je prej enkrat izšla mnogokrat izdala, kako rada ima strica Toma. Z zagrizeno bolečino si je rekel, da velja sedaj vse njeno mišljenje in čutenje Georgu Nimrodu, tako za druge ljudi ni ničesar več ostalo.

Mnogokrat ga je kar gnalo iz hiše, kadar je videl v njenih očeh pogled, ki je izdajal njeno dušno stanje. Da, videl je, da to ni bila več ona stara Urška, čuti je, da je našla svoje srce in da se je v njem naselila ljubezen. Toda nikdar mu ni prišlo na um, da bi mi-

slil, da je sam oni, ki ji je zbudil srce. Tudi na nikogar drugega ni mogel sklepati kot na dr. Nimroda in ljubeznost do njega ga je neizmerno mučila. Zanj je bilo majhno olajšanje, da Nimrod ni mogel priti v Langenfurt in vendar ga je obenem mučila misel, da Urška mogoče zaradi njegove odsotnosti trpi.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Slovenije.

Osemdesetletnico

svojega rojstva je obhajal v krogu svoje družine in sorodnikov te dni Franc Novak, po domače Francek, iz Breze pri Trebnjem. Mož je še danes korenjak.

Novak se je rodil v Dobrepolju. Izučil se je mizarstva in je bil daleč na okrog znan kot zelo soliden in prvovrsten mizar. Stikar tje šel čez široko morje v Ameriko, kjer si je s pridnostjo in varčnostjo prislužil toliko, da si je kupil in dogradil lasten in zelo udoben dom, na katerem gospodarili njegovi sin, Jože. Otrok se mu je rodilo osem. Vsi so danes dobro preskrbljeni.

Vlom v žužemberški občinski urad.

18. oktobra so med 1. in 3. uro neznanec vlomil v žužemberški občinski urad, navrtali železno blaginjo in odnesli okrog 14.000 Din gotovine. V hišo so vdrl po lestvi, s katero so dosegli visoko pritlično okno, ki so ga razbili. Skozi okno so prišli v predsteno občinskega urada, kjer je stala v kotu težka wertheimska blaginja, ki so jo navrtali s "svinjsko nogo". Denar so odnesli, druge važne listine in dokumente pa razmetali po uradu. Za seboj so skušali zabrisati vse sledove ter so s cunjjo obrisali celo tla, vendar pa so v naglici pozabili na svoje prste, ki so se na pokrovu blaginje v debelem prahu prav dobro poznajo.

Pravda za divjega prašiča.

Iz Litije pišejo: — V zadnjem času se je pri nas mnogo govorilo o škodi, ki jo delajo kmetom divji prašiči. Zlasti so radi hodili v okolice Mamola, Polsnika in Pasjeka. Lovci so jih večkrat zasledovali, pokale so celo puške, plena pa ni bilo. Te dni so se pojavili v okoli Spodnjega Loga na desnem bregu Save nasproti postaje Save. Pri kmetih na Spodnjem Logu so napravili mnogo škode. Pri kmetu Štrusu pa so prišli ponoči celo v vinograd in uničili trsnice. Ta je poklical litjske lovce, ki so odšli tja v večjem številu. Člani zelene bratovščine so zasedli lovišče, na sledi za divjimi prašiči pa prišli v revirju, ki leži v Gračanovem hribu. Zverina se je pripodila iz gozda proti lovcom. Prišla je pod roko zdravniku dr. Poldetu Ukmarju, ki je odal 6 strel, od teh so zadeli štiri in je divji prašič obležal.

Ko se je zbrala kasneje lovska družba na določenem kraju, so vsi občudovali velikega prašiča, ki je že toliko časa vznemirjal okolice. Saj so se ljudje ogibali zaradi njega celo gozdni poti in so redavno celo bežali hribovski otroci, ki so prišli po gobe na jih.

je prestrašilo iz gozda čudno krčenje, za katerim se je prikazala iz gozda podolgovata glava divjega prašiča.

Lovci so svojemu tovarišu iskreno čestitali. Pa se je naenkrat po ožaj izpremenil. Iz gozda so prišli ostali lovci in eden je trdil, da je plen njegov, češ, da je prvi streljal. Priznali so sicer, da je podrl divjega prašiča dr. Ukmar, po starih pravih pa je plen baje tistega, ki mu da prvi strel, da se šibre zarijejo pod kožo. Prašiča, ki je tehtal 126 kilogramov, so prenesli na Savo, kjer so si ga ogledali domačini, nato pa so ga razstavili še v Litiji in v Šmartnem. Zelo so se posladkali ljubitelji okusne pečenke, ki so si kupili izdatno in ceneno pečenko v mesnici I. Mačkovega v Šmartnem.

Meso so si porazdelili Litijani in Šmarčani, za lovsko trofej, imenitno "ekane", pa se bo zdaj vrnila lovska pravda. Predsedništvo lovske bratovščine bo namreč razsojalo, komu gre pravica do trofeje; onemur, ki je prašiča "počestetal" ali onemu, ki ga je spravil v večna lovišča.

VSACE 4 MINUTE SE RODI EN JAPONEC

Med vseni državami, ki beležijo narodopisne podatke, izkazuje Japonska največji prirastek prebivalstva in celo stalno presega lastne najvišje dosežene številke. Zdjaj objavljeni podatki ministra za zdravstvo, izkazujejo v zgodovini ljudskega štetja edinstven slučaj. Prebivalstvo je v teku enega leta (1932) naraslo za 1.007.868 oseb. Lamsko število rojstev je znašalo 2.182.743 (za 80.737 več kakor leta 1931) in število smrti 1.174.875 (za 65.579 manj kakor predlani). Materinsko varstvo je posebnost očitno znižalo umiranje dojenčkov. Ministrsko poročilo ugotavlja, da se je rodilo lani povprečno v teku vsakih štirih minut po eno novo japonsko dete. Vendar pa se je istočasno znižalo število porok, kar je posledica draginje, brezposelnosti in tudi vojne, ki je odpolnila znatno število ženinov. Predlani so našli na Japonskem 519.193 porok, lani 496.574 in letos njih število ne bo presega 500 tisoč.

66 UČENK SE JE ZASTRUPILO

Iz Pariza poročajo, da se je na dekliški gimnaziji v Limogesu zastrupilo 67 učenk pri jedi. Doselej še niso mogli ugotoviti, ali je bila zastrupljena voda, ali jedla. Devet bolnic je v smrtni nevarnosti.

NATAKAR, ŠE EN VRČEK!...

(Nadaljevanje s 5. strani.)

tak strah, boječina in neka nedopovedljiva strahota, da sem — ne da bi vedel zakaj — začel kričati na vse grlo... Ko oče zasliši moj krik, se obrne; ko me zgleda, se vzravnava in gre naravnost proti meni. Mislim, da me bo ubil, zato sem praščil kakor ob treljana zver in dirjal naravnost v gozd.

Tekel sem mogoče uro, mogoče celo dve, ne vem. Ko se je znočilo, sem onemogel padel v travo in obležal kot brez glave. Od strahu mi je zastajal dih, v duši pa me je grizla bolečina, ki bi bila lahko za vselej razgnala ubogo otroško srce. Zeblo me je, morebiti sem bil tudi lačen... Potem se je zdnilo. Nkemi si upal niti vstati niti premakniti se z mesta; ni se mi ljubilo, da bi se vrnil domov ne da bi se še kdaj rešil, ker sem se bal, da bom kje srečal očeta, ki ga nismem želel nikdar več videti.

Da me ni našel gozdni čuvaj, ki me je s silo odvedel, bi bil od bede in lakote nemara še umrl pod kakim drevesom.

"Oče in mati sta se držala kakor po navadi. Mati mi je rekla samo: 'Ti grdo ba grda, kukšen strah si mi naredil! Čelo noč nismem zatnila očesa!' Odgovoril nisem nič, le solze so mi zalile oči in obril. Oče ni niti besedice pregovoril.

Os m dni potem sem se vrnil v gimnazijo.

Ali, dragi prijatelj, z menoj je bilo pri kraju. Videl sem drugo slabotno stran življenja, do današnjega dne, do te ure, se mi dobra ni več prikazala! Kaj se je zgodilo v mojem duhu? Ne vem. Ampak od tedaj nimam več v sebi do nobene stvari na svetu! Nčesar si ne želim, nčogar ne ljubim, ne čutim prav nobenega hrepenenja, nobenega stremljenja, nobenega upanja. Neprehoma pa mi je pred očmi uboga mati, kako leži v drevedu, oče pa jo bje in davi.

Nekaj le po onem dogodku je mama umrla. Oče še živi, a jaz ga poslej nismem več videl... Natakarsen en vrček!..."

Prineseli so mu naročni vrček, ki ga je na dušek izpraznil. Zopet je segel po pipici; ker pa so se mu roke tresle, jo je razbil. Obupan je zamahnil z roko in dejal: — "Na! Viš, to na primer, me pa res boli! Mesec dni se bom moral mučiti z novo pipo, preden bo takoj ckljena, kot je bila ta!"

Ozrl se je po prostrani sobi, ki je bila že polna dima in pivcev, in sprožil svoj večni klic: "Natakarsen en vrček — pa novo pipico!"

(Iz francosčine Jože Gregorič.)

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-

TCVANJE

Z A B O Ž I Č

Potujte v Slovenijo preko Havre

z našimi osebno vodenimi izleti na

modernem ekspresnem parniku —

"ILE DE FRANCE"

25. NOVEMBRA—16. DECEMBRA

a 11

NA KRASNEM NOVIEM PARNIKU

"CHAMPLAIN"

2. DECEMBRA

Čiste, moderne kabine. Dobra služba.

NIZKE CENE ZA VSE

DELE SLOVENIJE

Za pojasnila in karte vprašajte pri

naših zastopnikih

French Line

19 STATE ST., NEW YORK, N. Y.

SHIPPING NEWS

4. novembra:

Volendam v Roulogne

Saturnia v Trst

Ile de France v Havre

8. novembra:

Albert Ballin v Hamburg

Manhattan v Havre

Bremen v Bremen

10. novembra:

Rotterdam v Roulogne

Berengaria v Cherbourg

11. novembra:

Milwaukee v Hamburg

Rex v Genoa

Champlain v Havre

15. novembra:

Pres. Roosevelt v Havre

St. Louis v Hamburg

Majestic v Cherbourg

17. novembra:

Stettendam v Roulogne

Paris v Havre

18. novembra:

Augustus v Genoa

22. novembra:

Deutschland v Hamburg

Washington v Havre

25. novembra:

New York v Hamburg

Vesuvius v Roulogne

Conte di Savoia v Genoa

Ile de France v Havre

29. novembra:

New York v Hamburg

Berengaria v Cherbourg

2. decembra:

Volendam v Roulogne

Saturnia v Trst

Champlain v Havre

6. decembra:

Bremen v Bremen

Albert Ballin v Hamburg

Manhattan v Havre

9. decembra:

Rex v Genoa

Majestic v Cherbourg

12. decembra:

St. Louis v Hamburg

13. decembra:

Pres. Roosevelt v Havre

14. decembra:

Paris v Havre

15. decembra:

Berengaria v Cherbourg

Europa v Bremen

Conte di Savoia v Genoa

29. decembra:

Washington v Havre

Hamburg v Hamburg

22. decembra:

Olympic v Cherbourg

27. decembra:

New York v Hamburg

Bremen v Bremen

Pres. Harding v Havre

31. decembra:

Pennland v Havre

SPORT IN VITKOST

Sloviti proučevalce človeške pre-

novne prof. Karl von Noorden je

že pr d leti dokazal, da ni jaha-

nje nobena zdravilna metoda zoper

debelost, kajti konj postane mor-

da mašv, debelih pa ohrani svoje

kilograme. Stresanje trebuha ga

namreč napravi lačnega. Tudi ma-

saža sama ne odpravi tošče. Iz

takšnih dejstev, ki bi jim lahko

dodali še nešt to primerov iz raznih

športov v ilustracijo sledi, da gi-

banje samo na sebi brez stroge di-

ete navzlic obilnemu znojenju ne

napravi človeka vitkega.

Debelušniku s žibk'm sream in

slabotni mišič vjem bo sportno

udejstvovanje celo prej škodilo.

Prof. Zuntz je pokazal s posku-

si, da je med vemi gibanji zle-

luhom še najbolj priporočiti hojo

po ravninah. Če nočemo s sportom

škodovati svojemu zdravju, naj

vsak dan ob primerni dieti v rav-

nini prehodijo eno ali dve uri in

tako bodo v kakšni četrti leta iz-

gubili do 10 kg. Potem si lahko

izberejo kakšen lahek sport, ki jih

bo v zvezi z zmernim življenjem

obvaroval nove tošče.

STRAŠNO MAŠČEVANJE NAD ODVETNIKOM.

Advokat Paletti z Ternia v Ita-

liji je postal žrtev strašnega ma-

ščevanja. Neki trgovec, proti ka-

teremu je omenjeni advokat vo-

dil proces, je nesrečno žrtev napa-

del na cesti in jo šestkrat zabo-

del. Paletti je kmalu nato umrl.

... SKUPNA ... POTOVANJA in cene vožnji:

BOŽIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spre